

Akın Olgun

olgunakin@yahoo.co.uk

Kolektif kötülük

Kimse iri yarı cümleler kurmasın. Çünkü siyaset kaba bir deyimle “etme bulma dünyası” kaderciliğinin arkasına sığınarak planlanan ayak oyunlarının sahasıdır. Bugün rakibinin düştüğü durumdan gizli bir iç sevinç duyanlar, yarın kendi başlarına geldiğinde kurdukları iri cümlelerin altında kalabilirler.

Kötülüğün bu kadar kolektif olduğu bir ülkede kimse temiz kalamaz. Baykal olayı bu kötülüğün ne kadar hızlı bir şekilde kolektifleştiğini bir kez daha gösterdi bizlere. Kötülükte ne kadar yaratıcı olduğumuzu sanırım anlatmaya gerek yok. Türk toplum ahlakı vb gibi kalıplaşmış sözlerin arkasına siper kazarak hasmını en korunaksız anında vurmanın ne kadar adil olduğunu konuşmuyoruz hiç. Konuşmuyoruz çünkü adil değiliz.

Herkes birbirine “izledin mi?” diye soruyor. Merakımızın belden aşağı kısmına olan düşkünlüğümüz ahlak anlayışımızın nasıl şekillendirildiğinin de en somut örneği olarak karşımızda duruyor. İki bacak arasında Türk toplumunun ahlak anlayışını arayanlar doğal olarak ‘Namus’ madenciliğinden artı değer yaratmaya çalışıyorlar. Siyasi pazarın bile bundan medet umup ahlak’ı tekeline alıp rant yapmaya çalışması ise düşünsel anlamda ahlaksızlığın üst yapıdaki kabulünü gösteriyor.

Başkalarının özel hayatlarını bir kez kuralamaya başlıyorsunuz, kendi özel hayatlarınıza müdahale hakkını da başkalarına vermiş olursunuz. İnsanların sınırlarını belirlemeye kalkarsanız, onlar da sizlerin sınırlarını kontrol etmeye başlar. Bugün “oh iyi oldu” ferahlamasıyla iç yağı eriyenler, yarın kurban kendileri olduğunda, başkalarının ahlaki yapısına dair kurdukları iri cümlelerin nasıl bir silah olarak kendilerini vurduklarını göreceklerektir.

İnsanları en savunmasız hallerinde yakalayıp, onun üzerine siyaset inşa etmek ne kadar ahlaklı ise, sizde o kadar ahlaklısınızdır.

Siyaset bu noktada bir özeleştirme yapmak zorunda. Sadece siyaset de değil. Topluma yön veren tüm kurumsal yapılar bunu yapmak zorunda. Baykal’ı bir üçüncü sayfa haberi haline sokmaya çalışanlar, yarın aynı sütunlarda kendilerini ve ailelerini bulabileceklerini de düşünmelidirler. Siyasi etiğin şekillendirilmesi, özel hayatın bir siyaset malzemesi olarak kullanımın önüne geçilmesi gerekiyor. Sorumluluk duymak ahlaki bir tutumdur. Eğer bu sorumluluğu üzerinizde taşımıyorsanız kolektifleşen kötülüğün bilinçli bir parçasısınız demektir.

Başbakan Tayyip Erdoğan’ın tutumu bu noktada önem kazanıyordu. Karşılıklı suçlamalardan sıyrılıp net bir tavır koymayı başla-

rabilseydi eğer, bugün ayakta alkışlanıyor olurdu. Baykal’ın açıklama yapmasını beklemek yerine, basının karşısına çıkıp kendisi bu bir komlodur ve kabul edilemez deseydi belki de süreç hem siyasi etik açısından, hem de örnek bir lider yaklaşımı olarak tarihe geçerdi. Siyaseten eşit mücadele koşullarını bir kompo ile kaybetmiş olan rakibini, “Türk toplumunun ahlak yapısı” klişesi üzerinden göndermelerle tartıştırmak yerine, asıl ahlaksızlığın bu komponun kendisi olduğunu söyleyebilseydi bu siyasette bir devrim olurdu.

Başbakan’ın eski basın Müşaviri Ahmet Tezcan’ın dört yıl önce koşa koşa başbakana Baykal’ı bitirecek bir belgenin kendisine ulaştığını söylemesi ve Başbakan’ın “Bu yayınlanırsa, destek olmayı bırakın, sizi bitirmek için her şeyi yaparım” demesi ile bugün aldığı tavır arasında koca bir uçurum var. Böyle bir belgenin var olup olmadığı ayrı bir tartışma konusu ama verilen mesaj çok önemli. Bu tavrın bir benzerini çok açık olarak bugün sergileyebilirdi. Siyasi etiğin bu kadar kaygan bir zeminde olmasının artık önüne geçilmesi ve alt kültür’e seslenen ve ondan beslenen dilin ve duruşun değişmesi gerekiyor.

Bu noktada en büyük sorumluluk Başbakan’a düşüyor.